

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 im. Jana Pawła II w Poznaniu

Preambuła

Standardy Ochrony Małoletnich w ZSS nr 102 w Poznaniu stanowią wyraz troski i zobowiązania naszej szkoły wobec najwyższego dobra, jakim są małoletni. Wprowadzeni niniejszych standardów to świadome działanie na rzecz tworzenia bezpiecznego i wspierającego środowiska dla naszych uczniów oraz zabezpieczania ich przed wszelkimi formami krzywdy.

Wszyscy pracownicy ZSS nr 102 zawsze działają dla dobra uczniów, traktują ich z szacunkiem i zawsze biorą pod uwagę ich potrzeby.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1.

Cel i zakres stosowania standardów:

1. Zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa małoletnich uczniów Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu we wszystkich obszarach ich działalności.
2. Uświadomienie wszystkim pracownikom, współpracownikom (wolontariuszom, praktykantom, osobom z umowami cywilnoprawnymi), rodzicom i osobom współpracującym z ZSS nr 102, jak istotne jest podejmowanie działań mających na celu ochronę dzieci przed krzywdzeniem.
3. Określenie zakresów odpowiedzialności poszczególnych osób za bezpieczeństwo małoletnich uczniów.
4. Podjęcie odpowiednich działań w przypadku podejrzenia krzywdzenia dzieci lub bezpośredniego zagrożenia ich zdrowia i życia.
5. Określenie działań edukacyjnych, profilaktycznych i interwencyjnych mających na celu zapewnienie dzieciom bezpieczeństwa.

§2.

Ileć w dokumencie jest mowa o:

- 1) **Standardach** – należy przez to rozumieć Standardy Ochrony Małoletnich (SOM) przyjęte w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 2) **Szkole** – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 3) **Pracodawcy** – należy przez to rozumieć Zespół Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 4) **Dziecku, małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę, która nie ukończyła 18 lat i nie zawarła związku małżeńskiego;

- 5) **Pracownikach** – należy przez to rozumieć osoby zatrudnione w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu, ale także wolontariuszy, praktykantów, osoby z którymi zostały zawarte umowy cywilnoprawne;
- 6) **Nauczycielach** – należy przez to rozumieć nauczycieli, wychowawców i innych pracowników pedagogicznych zatrudnionych w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 7) **Wychowawcy** – należy przez to rozumieć nauczyciela, któremu opiece powierzono jeden oddział w Szkole;
- 8) **Rodzicach** – należy przez to rozumieć rodziców, a także prawnych opiekunów dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem Szkoły;
- 9) **Ucniach** – należy przez to rozumieć uczennice, uczniów i osoby uczniowskie Szkoły;
- 10) **Dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 11) **Radzie Pedagogicznej** – należy przez to rozumieć organ szkoły, w którego skład wchodzi wszyscy pracownicy pedagogiczni Szkoły;
- 12) **Radzie Rodziców** – należy przez to rozumieć Radę Rodziców w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 13) **Samorządzie Uczniowskim** – należy przez rozumieć Samorząd Uczniowski w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu;
- 14) **Krzywdzeniu** – należy przez to rozumieć każde zamierzone lub niezamierzone działanie, lub zaniechanie działania jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, które naruszają równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłócają ich optymalny rozwój;
- 15) **Incydencie naruszenia dobra małoletniego** – należy przez to rozumieć jednorazową sytuację, w której dochodzi do naruszenia dobra małoletniego lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego;
- 16) **Zgodzie rodzica** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców. W przypadku rozpoznania braku porozumienia między rodzicami małoletniego wymagana jest zgoda obojga rodziców lub skierowanie sprawy do sądu rodzinnego.
- 17) **Osobie odpowiedzialnej za Standardy** – należy przez to rozumieć dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu oraz osobę przez niego wyznaczoną do koordynacji realizacji Standardów;
- 18) **Osobie Godnej Zaufania** – należy przez to rozumieć osobę wyznaczoną przez dyrektora Zespołu Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu do przyjmowania zgłoszeń w sprawach objętych Standardami oraz nadawania sprawom dalszego biegu; w ZSS nr 102 jest to pedagog szkolny;
- 19) **Osobie Zaufania** – należy przez to rozumieć każdego pracownika w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 w Poznaniu, któremu małoletni zgłosił osobiście naruszenie własnych dóbr;
- 20) **Danych Osobowych Małoletniego** - należy przez to rozumieć wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.

Rozdział II

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich

§ 3

Obowiązek zapoznania się z czynnikami ryzyka i symptomami ochrony krzywdzenia małoletnich

1. Pracownicy placówki mają wiedzę i w trakcie swojej pracy zwracają uwagę na rzeczy, które mogą zagrażać dzieciom oraz na objawy, które wskazują na możliwość krzywdzenia ich.
2. **Czynniki Ryzyka:** Wskaźniki, które mogą zwiększać ryzyko krzywdzenia dziecka, zostały opisane w Załączniku nr 1 do niniejszych Standardów.
3. **Symptomy Krzywdzenia:** Objawy, które mogą wskazywać na krzywdzenie dziecka, są określone w Załączniku nr 2 do niniejszych Standardów.

§ 4

Rozpoznawanie czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia małoletnich:

1. Zrozumienie czynników ryzyka oraz symptomów krzywdzenia małoletnich i umiejętne ich rozpoznawanie pomagają w:
 - a) Zidentyfikowaniu dzieci bardziej narażonych na krzywdzenie,
 - b) Planowaniu działań zapobiegawczych skierowanych do rodzin już we wczesnym etapie życia dziecka, także dla samych dzieci,
 - c) Przerwaniu stosowania przemocy wobec dzieci.
2. Pojedynczy czynnik ryzyka nie oznacza jednoznacznego krzywdzenia dziecka w rodzinie. Jednakże, gdy liczba tych czynników rośnie lub jedno się nasila, konieczne jest dokładne obserwowanie dziecka i rodziny w celu możliwie niezwłocznego podjęcia decyzji o sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia.
3. Rozpoznanie pojedynczego incydentu naruszenia dobra małoletniego wymaga natychmiastowej reakcji, zgodnie z odpowiednią procedurą interwencji określoną w SOM.

Rozdział III

Zasady bezpiecznych relacji w ZSS nr 102

§ 5

1. Nadrzędną zasadą, którą wszyscy pracownicy muszą przestrzegać jest podejmowanie działań z myślą o dobru małoletniego i w jego najlepszym interesie.
2. Bezpieczeństwo i dobrostan małoletnich uczniów w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 oraz zachowanie odpowiednich relacji między personelem a uczniami są kwestiami o fundamentalnym znaczeniu. W celu zapewnienia bezpiecznych relacji między małoletnimi a personelem szkoły obowiązują zasady:
 - a) Zachowanie profesjonalizmu: Personel szkoły powinien zachowywać się profesjonalnie wobec uczniów, traktując ich z szacunkiem i godnością. Niezależnie od trudności, jakie mogą występować u uczniów, personel powinien utrzymywać poziom profesjonalizmu w zachowaniach i wypowiedziach;

- b) Zero tolerancji dla przemocy i nadużyć: Wszelkie formy przemocy fizycznej, emocjonalnej lub seksualnej wobec uczniów są absolutnie niedozwolone. Osoby dopuszczające się takich działań mogą ponosić konsekwencje prawne;
 - c) Równość i uczciwość: Personel powinien traktować wszystkich uczniów równo, niezależnie od ich pochodzenia, niepełnosprawności, płci czy orientacji seksualnej. Uczniowie powinni mieć równe szanse i dostęp do edukacji;
 - d) Przeciwdziałanie molestowaniu seksualnemu: Szkoła prowadzi programy i szkolenia dotyczące przeciwdziałaniu molestowaniu seksualnemu oraz wdraża procedury zgłaszania incydentów tej natury. Personel jest świadomy konsekwencji molestowania seksualnego.
 - e) Dostępność pomocy psychologiczno - pedagogicznej: Pedagog i psycholog szkolny jest dostępny dla uczniów w razie potrzeby, aby pomagać im rozwiązywać problemy, udzielać wsparcia emocjonalnego i rozwiązywać wszelkie trudności szkolne;
 - f) Prywatność i granice: Personel szkoły powinien szanować prywatność uczniów i nie ingerować w ich prywatność, chyba że istnieje wyraźna konieczność. Konieczne jest utrzymywanie odpowiednich granic między personelem a uczniami;
 - g) Zgłaszanie nadużyć: Wszelkie podejrzenia nadużyć, zarówno ze strony innych uczniów, jak i personelu, powinny być niezwłocznie zgłaszane odpowiednim osobom w szkole, które są odpowiedzialne za śledzenie i rozwiązywanie takich incydentów (pedagog/psycholog szkolny);
 - h) Edukacja kadry pedagogicznej: Szkoła organizuje regularne szkolenia dla kadry pedagogicznej pracującej z uczniem na temat ochrony małoletnich, przeciwdziałania, wykorzystywaniu oraz postępowania w sytuacjach kryzysowych;
 - i) Współpraca z rodzicami/opiekunami prawnymi: Szkoła utrzymuje otwartą i regularną komunikację z rodzicami lub opiekunami uczniów, aby monitorować postępy i zachowanie uczniów oraz wspólnie pracować nad ich potrzebami;
 - j) Dostosowanie do indywidualnych potrzeb: Personel pedagogiczny szkoły powinien być gotowy dostosować się do indywidualnych potrzeb uczniów, uwzględniając ich różnice w stylach uczenia się i stopniu wsparcia, jakie każdy uczeń może potrzebować.
3. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone:
- a) Zakaz przemocy i nadużyć: Wszelkie formy przemocy fizycznej, emocjonalnej lub seksualnej wobec uczniów są całkowicie niedozwolone.
 - b) Przeciwdziałanie dręczeniu i cyberprzemocy: Szkoła prowadzi działania zmierzające do przeciwdziałania dręczeniu rówieśniczemu (bullying) i cyberprzemocy wobec uczniów.
 - c) Bezpieczna przestrzeń: Szkoła zapewnia bezpieczną przestrzeń nauki i czasu wolnego dla uczniów, dba o bezpieczeństwo zarówno wewnątrz, jak i na terenie szkoły.
 - d) Edukacja dotycząca bezpieczeństwa: Uczniowie są edukowani na temat bezpiecznych zachowań i korzystania z Internetu oraz innych mediów społecznościowych. Personel szkoły powinien pomagać w rozwijaniu tych umiejętności.
4. Zasady Bezpiecznej Relacji Dorosłych z Małoletnimi znajdują się w załączniku nr 3 do niniejszych Standardów.
5. Zasady Bezpiecznej Relacji między Małoletnimi znajdują się w załączniku nr 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział IV

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników.

§ 6

1. Rekrutacja pracowników prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi przepisami.
2. Zatrudnienie pracownika w szkole jest poprzedzone dokładnym wywiadem
3. Przed zatrudnieniem, każdy pracownik przechodzi dokładną weryfikację, w tym sprawdzenie niekaralności i sprawdzenie w odpowiednich rejestrach, m.in. w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym.
4. Nauczyciel nie musi przedstawiać informacji o niekaralności, jeśli jest ponownie zatrudniany w tej samej szkole w ciągu 3 miesięcy od poprzedniego zakończenia stosunku pracy.
5. Kadra pedagogiczna odpowiedzialna za pracę z małoletnimi posiada odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie w pracy z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych.
6. Szkoła dba o to, aby wszyscy zatrudnieni, w tym osoby na umowę zlecenie, wolontariusze i praktykanci, mieli odpowiednie kwalifikacje do pracy z małoletnimi, byli dla nich bezpieczni, oraz podzielali wartości wyrażone w niniejszych Standardach.

Rozdział V

Procedury interwencji oraz osoby odpowiedzialne – zasady ogólne.

§ 7

1. Podejrzewane krzywdzenie małoletniego może przybierać różne formy, mieć skutki o różnym poziomie i obejmować różne sytuacje incydentalne lub powtarzające się w czasie. W standardach klasyfikujemy podejrzenia krzywdzenia małoletnich jako podejrzenia:
 - a) Przestępstwa przeciwko małoletniemu, np. wykorzystanie seksualne, nękanie, znęcanie, pobicie;
 - b) Innych form krzywdzenia małoletniego, które nie są przestępstwem, np. krzyki, kary fizyczne, poniżanie, dyskryminacja;
 - c) Zaniedbanie podstawowych potrzeb życiowych małoletniego, np. związanych z jedzeniem, higieną, zdrowiem, potrzebami emocjonalnymi;.
2. Zatajenie posiadanych informacji o krzywdzeniu małoletniego lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego jest uznawane za formę krzywdzenia ze strony osoby zatajającej. Za zatajenie rozumie się także brak reakcji na zgłoszenie podjęte bezpośrednio od osoby małoletniej.

§ 8

1. Postępowanie profilaktyczne:
 - 1.1. Reakcja na incydent naruszenia bezpieczeństwa małoletniego:
 - a) Każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu doraźne zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletniego

i innych małoletnich w toku bieżącej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.

- b) Jeżeli incydent ma dalsze konsekwencje lub skutki, szczególnie gdy nie uda się zabezpieczyć dobra małoletnich w wyniku reakcji, nauczyciel podejmuje dalsze działania, o których mowa w pkt. 1.2., traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia.

1.2. Reakcja na rozpoznany czynnik ryzyka, symptom:

- a) Jeżeli nauczyciel lub osoba z personelu rozpoznaje czynniki ryzyka, symptomy krzywdzenia małoletnich, powinien natychmiast zareagować realizując poniższe kroki lub postępując z odpowiednią do sytuacji procedurą interwencji określoną w dalszej części Standardów:

- Działania doraźne: każdy nauczyciel przy wsparciu personelu podejmuje niezwłoczne działania mające na celu zabezpieczenie dobra i bezpieczeństwa małoletnich w toku bieżącej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Informowanie dyrektora: jeśli czynniki ryzyka oraz symptomy są zauważane przez pracownika szkoły informuje się o tym dyrektora lub pedagoga szkolnego.
- Monitorowanie sytuacji: pracownicy regularnie sprawdzają sytuację i dobrostan małoletnich, u których widoczne są czynniki ryzyka lub symptomy krzywdzenia
- Rozmowa profilaktyczna z rodzicami: jeśli pracownicy zidentyfikują czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia, przekazują informację wychowawcy, a oni rozmawiają o tym z rodzicami, przekazując informację o dostępnym wsparciu, takim jak pomoc psychologiczno – pedagogiczna czy materialna, motywują do szukania potrzeby.
- Sformułowanie podejrzenia krzywdzenia: w przypadku ponownego występowania incydentów naruszenia bezpieczeństwa małoletnich, lub w sytuacji, gdy liczba czynników ryzyka i symptomów rośnie, możliwie niezwłocznie formułuje się podejrzenie krzywdzenia małoletniego zgodnie z procedurą opisaną w dalszej części Standardów.

2. Podstawowe zasady postępowania:

- 2.1. W ZSS nr 102 mamy osoby godne zaufania – są to pedagodzy szkolni, do których małoletni mogą zgłaszać naruszenie własnych dóbr (krzywdy) oraz które zbierają informacje o incydentach naruszenia dóbr małoletnich, czynnikach ryzyka i symptomach krzywdzenia.
- 2.2. Nieodłącznym elementem podjętej interwencji jest postępowanie profilaktyczne poprzedzające sformułowanie podejrzenia, opisane w pkt. 1.
- 2.3. Jeśli rodzic zgłosi krzywdzenie, wychowawca lub pedagog szkolny wzywa go na spotkanie wyjaśniające i sporządza notatkę z tego spotkania.
- 2.4. W ZSS nr 102 każdy pracownik jest gotowy być dla małoletniego Osobą Zaufania, czyli przyjąć bezpośrednio od małoletniego zgłoszenie w dogodnej dla niego formie.
- 2.5. Małoletni zgłaszający podejrzenie krzywdzenia innego małoletniego lub swoje jest obejmowany szczególną ochroną.

3. Postępowanie podstawowe w przypadku podejrzenia krzywdzenia:

- 3.1. Pracownik szkoły po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia przez małoletniego tworzy notatkę służbową (załącznik nr 6) i przekazuje pedagogowi szkolnemu jako Osoba Zaufania.
- 3.2. Osoba Zaufania upewnia się iż, sporządzona i przekazywana dalej notatka służbowa zawiera wszystkie informacje uzyskane od małoletniego, wraz z kontekstem ich uzyskania oraz dodatkowymi wyjaśnieniami.
- 3.3. Pedagog szkolny informuje wychowawcę o sytuacji i zakłada Kartę interwencji – załącznik nr do Standardów.
4. Plan Pomocy małoletniemu
 - 4.1 Po wstępnym wyjaśnieniu podejrzenia krzywdzenia Osoba Godna Zaufania wzywa rodziców i informuje ich o podejrzeniu krzywdzenia, co stanowi pierwszy krok w tworzeniu plan pomocy małoletniemu.
 - 4.2 Osoba Godna Zaufania tworząc plan pomocy współpracuje z osobami zaufania i innymi pracownikami szkoły.
 - 4.3 Plan pomocy małoletniemu obejmuje:
 - a) Działania szkoły dla zapewnienia bezpieczeństwa małoletniemu, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia jako pierwszy krok planu.
 - b) Rozpoznanie potrzeb małoletniego w związku z zaistniałą sytuacją,
 - c) Formy wsparcia oferowane małoletniemu przez szkołę wraz z osobami mającymi je realizować,
 - d) Propozycje skierowania małoletniego do specjalistycznej pomocy, w tym zewnętrznej.
 - 4.4 Osoba Godna Zaufania wraz z pracownikami współpracującymi monitoruje realizację planu. Informując rodziców i dyrektora szkoły.
 - 4.5 W przypadkach bardziej skomplikowanych, dotyczących krzywdzenia małoletniego, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, który sporządza plan pomocy małoletniemu.
5. Jeśli podejrzenie zostało wykluczone, rodzice są informowani o zaistniałej sytuacji na piśmie lub poprzez wiadomość w dzienniku elektronicznym.

§ 9

1. Obowiązek natychmiastowego działania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia dotkliwego w skutkach:
 - a) Jeśli małoletni jest zagrożony krzywdzeniem dotkliwym w skutkach, w szczególności przemocą z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystaniem seksualnym lub zagrożone jest jego życie, niezwłocznie powinno się wezwać odpowiednie służby (np. policję, pogotowie ratunkowe pod numerem alarmowym 112, 997 lub 998).
 - b) Pracownik, który pierwszy zauważył zagrożenie, niezwłocznie, w tym z pomocą innych osób z personelu dokonuje poinformowania dyrektora szkoły, a następnie informowani są rodzice małoletniego oraz właściwe służby przez osobę wyznaczoną przez dyrektora. Pracownik, który zauważył zagrożenie wypełnia kartę interwencji.
 - c) Jeśli po wstępnym wyjaśnieniu podejrzewa się popełnienie przestępstwa (również o innym charakterze niż wymienione w ust. a), dyrektor składa zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa do policji lub prokuratury oraz wszczyna procedury „Niebieskiej Karty”.

- d) Dokładne informacje wraz z uzasadnieniem wezwania służb oraz zaangażowania instytucji są rejestrowane na karcie interwencji.
- e) Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji.

§ 10

1. W trakcie i po interwencji Osoba Godna Zaufania lub Zespół Interwencyjny uzupełnia kartę interwencji (Załącznik nr 5 do Standardów)
2. Wszyscy pracownicy i osoby z informacjami o krzywdzeniu zobowiązani są do zachowania tajemnicy względem osób trzecich (w tym personelu nieangażowanego w sprawę na żadnym jej etapie).
3. Do kart interwencji oraz dokumentów z tym związanych mają dostęp jedynie upoważnione przez dyrektora osoby, zgodnie z zapisami w niniejszym dokumencie.

Rozdział VI

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez pracownika szkoły lub inną osobę dorosłą

§ 11

1. Podejrzenie Krzywdzenia przez pracownika szkoły. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innego pracownika (w tym na podstawie zgłoszenia rodziców lub małoletniego), przygotowuje notatkę służbową, którą przekazuje dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania.
2. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy Osoby Godnej Zaufania przekazanie informacji, o którym mowa w pkt. 1. kieruje się bezpośrednio do dyrektora.
3. Jeżeli zgłoszenie podejrzenia dotyczy dyrektora przekazanie informacji o którym mowa w pkt. 1. odbywa się w trybie rozpatrywania skarg i wniosków do właściwego organu.
4. Wyjaśnienia w sprawie zgłaszanej prowadzi Osoba Godna Zaufania przy wsparciu Osoby Zaufania za wiedzą i zgodą dyrektora lub dyrektor osobiście za wyłączeniem sytuacji opisanej w pkt. 3., gdy jest ono prowadzone przez właściwy organ.

§ 12

1. Działania w przypadku Krzywdzenia przez pracownika szkoły.

Jeżeli pracownik szkoły jest podejrzewany o krzywdzenie małoletniego lub małoletnich, dyrektor podejmuje samodzielnie lub przy wsparciu Osoby Godnej Zaufania, adekwatne do sytuacji kroki:

- a) Natychmiast odsuwa pracownika od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.

- b) Podejmuje czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innymi z szacunkiem, starając się zrozumieć sytuację.
 - c) Przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z pracownikiem szkoły, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów.
 - d) Następnie dyrektor ocenia czy konieczne jest i postępuje adekwatnie z przepisami w zakresie:
 - podjęcia działań dyscyplinarnych wobec pracownika wynikających np. z Karty Nauczyciela lub Kodeksu Pracy.
 - Zgłoszenia, do policji lub prokuratury, jeżeli podejrzenie nosi znamiona uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa, korzystając z wzoru w załączniku nr 7.
 - e) Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.
2. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
- a) Rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.
 - b) Tworzy Plan Pomocy Małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
 - c) Rozmawia z rodzicami, przedstawiając Plan Pomocy małoletniemu.
 - d) Współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

§ 13

1. Działania w przypadku Krzywdzenia Ze Strony Osoby Dorosłej Niebędącej Personelem i Rodzicem. Dyrektor ocenia czy zasadne jest sformułowanie podejrzenia popełnienia przestępstwa i gdy ma to miejsce zgłasza je do policji lub prokuratury, korzystając z wzoru w załączniku nr 7.
2. Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
 - a) Rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.
 - b) Tworzy Plan Pomocy Małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
 - c) Rozmawia z rodzicami, przedstawiając Plan Pomocy małoletniemu.
 - d) Współpracuje z rodzicami i innymi nauczycielami w realizacji planu.

Rozdział VII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rodzica lub osobę najbliższą

§ 14

1. Podejrzanie Krzywdzenia przez Rodziców. Jeśli pracownik szkoły podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez rodziców, tworzy Notatkę Służbową którą przekazuje dyrektorowi za pośrednictwem Osoby Godnej Zaufania. Wzór notatki jest w załączniku nr 6 do Standardów.
2. Jeśli zgłoszenie krzywdzenia pochodzi od małoletniego, pracownik szkoły wysłuchuje go, zapisując notatkę służbową (zał. nr 1) i informując o tym Osobą Godną Zaufania zgodnie z trybem.

§ 15

1. Działania w przypadku Krzywdzenia ze strony osób najbliższych. Jeśli rodzice są podejrzani o krzywdzenie małoletniego, prowadzi się z nimi czynności profilaktyczne opisane w § 8. 2.
2. Po wyczerpaniu czynności opisanych w § 8 lub w sytuacji, gdy o krzywdzenie jest podejrzewana inna niż rodzic osoba spokrewniona lub najbliższa, tj. po sformułowaniu podejrzenia krzywdzenia, dyrektor samodzielnie lub wspólnie z Osobą Godną Zaufania lub z zespołem interwencyjnym podejmuje, następujące i adekwatne do sytuacji działania:
 - a) Niezwłocznie zabezpiecza dobro małoletniego w ramach posiadanych środków i możliwości od wykonywania czynności z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
 - b) Podejmuje się czynności wyjaśniające, w tym przynajmniej rozmawia z małoletnim i innym członkiem rodziny niepodejrzewanym o krzywdzenie małoletniego, okazując rozmówcom szacunek i starając się zrozumieć sytuację.
 - c) Następnie dyrektor po konsultacji z pracownikami zaangażowanymi w sprawę, ocenia konieczność dalszych działań i postępuje samodzielnie lub z pomocą Osoby Godnej Zaufania, adekwatnie z przepisami prawa, przynajmniej jedną z poniższych ścieżek:
 - Przeprowadza dyscyplinującą rozmowę z rodzicami, przedstawiając możliwe konsekwencje łamania Standardów odnotowując ich współpracę w rozmowie i podejmowaniu działań naprawczych;
 - Zgłasza zaniedbanie lub przemoc ze strony rodziców, które kieruje się do lokalnego ośrodka pomocy społecznej z adnotacją o potrzebie pomocy rodzinie lub poprzez wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty”.
 - Zgłasza wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny szczególnie w sytuacji zagrożenia dobra małoletniego.
 - Zgłasza podejrzenie popełnienia przestępstwa do prokuratury lub na policję, szczególnie dopilnowując tego obowiązku w przypadku przestępstw ściganych z urzędu.
3. Dalsze postępowanie zależy od kompetentnych instytucji i służb.

§ 16

1. Diagnoza Sytuacji i Plan Pomocy małoletniemu Osoba Godna Zaufania podejmuje, adekwatne do sytuacji kroki:
 - a) Rozmawia z małoletnim i innymi, szanując ich godność.
 - b) Tworzy Plan Pomocy Małoletniemu samodzielnie lub wspólnie z innymi pracownikami.
 - c) Informuje rodziców oraz opiekunów małoletniego nie będących sprawcami krzywdzenia o działaniach podejmowanych.
 - d) Współpracuje z opiekunami i innymi nauczycielami w realizacji planu.
2. W przypadku jednorazowej przemocy fizycznej lub psychicznej, gdy rodzice nie współpracują, dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego (zał. nr 7).
3. Osoba Godna Zaufania informuje dyrektora o swoich działaniach, monitorując sytuację małoletniego i organizując wsparcie.

Rozdział VIII

Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia małoletniego przez rówieśników

§ 17

1. Krzywdzenie małoletniego przez innych małoletnich w szkole. Jeśli pracownik podejrzewa, że małoletni jest krzywdzony przez innych małoletnich na terenie szkoły, przygotowuje notatkę służbową i przekazuje informację wychowawcy.
2. Jeśli zgłoszenie pochodzi od małoletniego, pracownik szkoły wysłuchuje go bez obecności innych osób małoletnich, sporządza notatkę służbową i powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca informuje Osobę Godną Zaufania i w jego obecności przeprowadza rozmowę wyjaśniającą z osobą poszkodowaną i uczniami podejrzanymi.
4. Osoba godna zaufania wraz z wychowawcą opracowuje plan pomocy małoletniego, oddzielnie dla sprawcy/ów i poszkodowanego.
5. Wychowawca monitoruje sytuację małoletniego we współpracy z osobą godną zaufania i rodzicami/opiekunami.

§ 18

1. Rozmowy w Sprawie Krzywdzenia w szkole W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innych małoletnich na terenie szkoły (np. na zajęciach), należy

przeprowadzić osobno rozmowę wyjaśniającą z małoletnim podejrzanym i jego rodzicami, a także rozmowę z małoletnim krzywdzonym i jego rodzicami. Ustalenia są spisywane na KARCIE INTERWENCJI (zał. nr 5). Oddzielne karty są dla małoletniego krzywdzącego i krzywdzonego.

2. W trakcie rozmów należy upewnić się, że małoletni podejrzewany o krzywdzenie sam nie jest krzywdzony przez inne osoby. W przypadku potwierdzenia, należy zastosować odpowiednie procedury zawarte w Standardach.
3. Rozmowa wspólna może odbyć się jako jeden z punktów Planów pomocy małoletnim po zaakceptowaniu takiego rozwiązania przez wszystkie zainteresowane strony.

§ 19

1. Jednorazowa krzywda spowodowana przez małoletniego w szkole Jeśli małoletni doświadcza jednorazowej i jednocześnie dotkliwej krzywdy, w szczególności o charakterze przemocy fizycznej, psychicznej lub seksualnej, dyrektor składa wniosek do sądu rodzinnego o wszczęcie postępowania w sprawie o demoralizację (w przypadku, gdy sprawcą jest małoletni w wieku co najmniej 10 lat).
2. W przypadku sytuacji jednorazowej krzywdy, w tym dotkliwej, gdy sprawcą jest osoba poniżej 10 roku życia stosuje się postępowanie wskazane w § 8. traktując ten incydent jako symptom krzywdzenia małoletniego sprawcy.

§ 20

1. Plan pomocy. We współpracy z rodzicami małoletniego opracowuje się plan pomocy.
2. W planie pomocy dla małoletniego podejrzanego należy uwzględnić działania nakierowane na zmianę jego niepożądanych i problemowych zachowań.

§ 21

1. Krzywdzenie poza terenem szkoły. Jeśli małoletni krzywdzący nie uczęszcza do ZSS nr 102 w Poznaniu, również gdy krzywda nastąpiła poza terenem szkoły, organizuje się rozmowy z małoletnim krzywdzonym, ewentualnymi innymi świadkami i rodzicami małoletniego krzywdzonego informując o dostępnych formach wsparcia.
2. W uzasadnionych przypadkach dyrektor podejmuje dalsze kroki prawne opisane w Standardach.

§ 22

1. Małoletni podejrzany o przestępstwo Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma 13-17 lat i jego zachowanie jest czynem karalnym, należy poinformować sąd rodzinny o możliwości popełnienia czynu karalnego przez nieletniego.
2. Jeśli małoletni podejrzany o krzywdzenie ma powyżej 17 lat i jego zachowanie stanowi przestępstwo, należy poinformować miejscową jednostkę prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa przez nieletniego.

Rozdział IX

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 23

1. Ochrona Danych Osobowych małoletnich w szkole. ZSS nr 102 dba o to, aby chronić dane osobowe małoletni zgodnie z prawem. W kwestiach związanych z wizerunkiem małoletni, szkoła postępuje odpowiedzialnie i ostrożnie, dbając o to, jak są utrwalane, przetwarzane, używane i publikowane zdjęcia małoletnich.
2. Szanując prawo małoletniego do prywatności i ochrony swoich rzeczy osobistych, szkoła gwarantuje ochronę wizerunku każdego małoletniego.
3. Zasady dotyczące ochrony wizerunku małoletniego w szkole są szczegółowo opisane w Załączniku nr 9 do niniejszej Standardów.

Rozdział X

Zasady dostępu do Internetu oraz ochrony przed szkodliwymi treściami.

§ 24

1. Bezpieczeństwo małoletnich w Internecie. Szkoła, dostarczając małoletnim dostęp do Internetu, musi podjąć środki ostrożności, aby zabezpieczyć je przed treściami, które mogą być szkodliwe dla ich właściwego rozwoju. Szkoła jest odpowiedzialna za monitorowanie sieci w celu identyfikacji potencjalnych nadużyć, a także za korzystanie z oprogramowania zabezpieczającego zgodnego z obowiązującymi standardami bezpieczeństwa.

2. W Zespole Szkół Specjalnych nr 102 przyjmuje się następujące procedury i środki w celu zapewnienia małoletnim bezpieczeństwa w sieci:
 - a) Rozmowa i edukacja: Prowadzimy regularnie rozmowy z dziećmi na temat bezpieczeństwa online i offline. Wyjaśniamy, że niektóre treści mogą być szkodliwe lub nieodpowiednie, i uczymy rozpoznawania takich treści.
 - b) Filtrowanie treści: Wykorzystujemy oprogramowanie filtrujące, aby blokować dostęp do nieodpowiednich lub niebezpiecznych treści.
 - c) Korzystanie z bezpiecznych przeglądarek: Na komputerach szkolnych zainstalowane są bezpieczne przeglądarki internetowe, które oferują dodatkowe warstwy ochrony i filtrowania treści.
 - d) Ustalamy prywatność online: Uczymy dzieci, żeby nie udostępniały osobnych informacji, takich jak adres, numer telefonu czy dane szkolne, nieznanym w Internecie.
 - e) Monitoring i współuczestnictwo: Monitorujemy aktywność online uczniów, ale jednocześnie dajemy im przestrzeń do samodzielnego eksplorowania Internetu.
 - f) Zachęcanie do rozmów o doświadczeniach online: Zachęcamy uczniów do dzielenia się swoimi doświadczeniami online, zwłaszcza jeśli napotkają na nieodpowiednie treści lub zachowania.
 - g) Zgłaszanie nadużyć: Uczymy uczniów, jak zgłaszać nadużycia, nieodpowiednie treści lub zachowania w Internecie.
 - h) Bezpieczne hasła: Uczymy tworzenia silnych i bezpiecznych haseł do swoich kont online i zachęcamy do regularnej zmiany haseł.
 - i) Wsparcie psychologiczne: Jeśli dzieci miały kontakt z treściami szkodliwymi lub doświadczyły zagrożeń, zapewniamy im wsparcie psychologiczne.
3. Dostęp małoletnich do Internetu w szkole Małoletni mają dostęp do Internetu:
 - a) podczas zajęć - pod nadzorem nauczyciela;
 - b) na dedykowanych komputerach na terenie szkoły.

§ 25

1. Zasady Bezpiecznego Korzystania z Internetu. W przypadku dostępu pod nadzorem nauczyciela, ten jest zobowiązany informować małoletnich o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
2. Pracownik szkoły czuwa nad bezpieczeństwem korzystania z Internetu przez małoletni podczas lekcji.

§ 26

1. Bezpieczeństwo Sieci Komputerowej Dyrektor jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo sieci komputerowej w szkole.

2. 2. Dyrektor organizuje z pomocą pracowników spotkania dla małoletnich, dotyczące bezpiecznego korzystania z Internetu.
3. Szkoła zapewnia dostęp do edukacyjnych materiałów dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach z dostępem otwartym.
4. Osoba odpowiedzialna za Internet dba o zabezpieczenie sieci przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalowanie i aktualizowanie stosownego oprogramowania, a także sprawdza, czy na komputerach z dostępem otwartym nie znajdują się niebezpieczne treści
5. W przypadku wykrycia niebezpiecznych treści, osoba odpowiedzialna informuje Dyrektora, który organizuje rozmowę małoletniego z Osobą Godną Zaufania informując o tym jednocześnie rodziców.
6. Osoba Godna Zaufania rozmawia z małoletnim na temat bezpieczeństwa w Internecie.
7. Jeżeli podczas rozmowy ujawni się, że małoletni jest krzywdzony, podejmuje się działania opisane w Standardach.

Rozdział XI

Monitoring stosowania standardów

§ 27

1. Zasady przeglądu i aktualizacji standardów. Co najmniej raz na dwa lata w Zespole Szkół Specjalnych nr 102 dokonuje się oceny standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami. Wnioski z przeprowadzonej ankiety (załącznik nr 10) oraz oceny pisemnie dokumentuje zespół psychologów i pedagogów szkolnych.

§ 28

1. Przygotowanie personelu placówki do stosowania standardów jest kompetencją dyrektora szkoły oraz zespołu psychologów i pedagogów szkolnych.
2. Zapoznanie pracowników pedagogicznych ze standardami ochrony małoletnich dokumentuje się w protokolarzu rady pedagogicznej.
3. Zapoznanie pracowników niepedagogicznych ze standardami ochrony małoletnich dokumentuje się w zeszycie komunikacji z w/w pracownikami. – odpowiedzialny kierownik gospodarczy.

§ 29

1. Zespół Szkół Specjalnych nr 102 udostępnia standardy na swojej stronie internetowej oraz wywiesza w widocznym miejscu na parterze szkoły, w wersji pełnej oraz skróconej,

przeznaczonej dla małoletnich. Wersja skrócona zawiera informacje istotne dla małoletnich oraz jest dostosowana do potrzeb i możliwości ucznia z niepełnosprawnością intelektualną.

§ 28

1. Osoba Godna Zaufania odpowiada za monitorowanie spraw zgłoszonych i podejmowanych w ich ramach reakcji oraz działań, w tym poprzez Prowadzenie Rejestru Zgłoszeń na podstawie Kart Interwencji.
2. Cała społeczność szkolna jest odpowiedzialna za przestrzeganie standardów oraz ewentualne proponowanie zmian do nich.
3. W trakcie monitoringu standardów ochrony małoletnich dyrektor, Osoba Odpowiedzialna Za standardy oraz Osoba Godna Zaufania konsultują się z rodzicami i małoletnimi podczas spotkań.
4. Zmiany w standardach wprowadza dyrektor po dalszych konsultacjach z wszystkimi organami szkoły informując o nich pracowników, małoletnich i rodziców.

Rozdział XII

Przepisy końcowe

§ 27

1. Zasady zawarte w Standardach obowiązują wszystkich pracowników szkoły, włącznie z wolontariuszami, stażystami, praktykantami i innymi osobami, które mają kontakt z małoletnimi w szkole, a swoje zrozumienie treści potwierdzają własnoręcznym podpisem.
2. Każdy pracownik jest zobowiązany przeczytać Standardy i ich przestrzegać co potwierdzone jest pisemnym oświadczeniem.
3. Każdy członek personelu musi wyrazić w formie oświadczenia gotowość do bycia Osobą Zaufania i podjęcia odpowiednich działań w przypadku pobrania zgłoszenia krzywdzenia bezpośrednio od małoletniego